

Het wezenlijke van pastoraat: Omzien naar elkaar

Onderwerp tijdens de Gemeenteavond van 5 november 2025

De zogeheten 'samenleving' verkilt; veel mensen zijn eenzaam. In reactie hierop moet voor de Gemeente van Christus het 'omzien naar elkaar' bovenaan staan.

God zorgt voor ons; en voor zijn hele schepping. De mens is geschapen 'naar Gods beeld en gelijkenis'. Wij lijken op God. Dat moet tot uiting komen in de manier waarop wij voor de schepping zorgen. God heeft ons het beheer over de schepping toevertrouwd. Dat is een grote verantwoordelijkheid. *Hoe* zullen wij voor de schepping zorgen? We mogen hierbij een voorbeeld nemen aan God Zelf. Hij gebruikt zijn macht nooit in zijn eigen voordeel, maar heeft altijd het heil van zijn schepselen op het oog.

Bij zorgen voor Gods schepping hoort ook: zorgen voor elkaar. Pastoraat is de kern van alle gemeentezijn. Dit is principieel een taak van de hele gemeente. Bepaalde mensen hebben een bijzondere taak in het pastoraat op zich genomen; dit ontslaat de overige gemeenteleden echter niet van hun verantwoordelijkheid!

Vroeger werd pastoraat gezien als uitsluitend een taak van de dominee en de ouderlingen. Aan de vergaderingen van het 'Pastoraal Overleg' in onze Gemeente nemen naast ouderlingen ook contactpersonen deel die niet in het ambt bevestigd zijn (èn diakenen).

Alle pastoraal handelen wordt bepaald door de veronderstelling, dat *de Heer Zelf* in het pastorale contact aanwezig is: *'Waar twee of drie vergaderd zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden'* (Mt. 18:20). En *hoe* is de Heer dan Zelf aanwezig? Door de Heilige Geest, zoals Hij de Zijnen heeft beloofd: *'En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven om tot in eeuwigheid bij u te zijn, de Geest der waarheid, die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn. Ik zal u niet als wezen achterlaten. Ik kom tot u. Nog een korte tijd en de wereld ziet Mij niet meer, maar gij ziet Mij, want Ik leef en gij zult leven'* (Joh. 14:16-19).

Jezus' leerlingen zullen, met hulp van de Heilige Geest, het werk van Christus voortzetten. Maar het blijft zijn werk. Het is en blijft zijn kudde (vergelijk. Joh. 21:15vv, Hnd. 20:28).

Een aantal speciale aandachtspunten:

- ✓ Hoe benaderen we mensen die helemaal niet met de kerk meeleven?
- ✓ Wat doen we met gemeenteleden die wat verder buiten de gemeente wonen?

In het pastoraat hoeft het Evangelie niet in de eerste plaats persé 'onder woorden gebracht', Het gaat niet alleen om onze woorden, maar ook om onze daden. Wie zelf de liefde van de Heer ervaren heeft,

zal deze willen doorgeven aan anderen. In een ontmoeting, die zich afspeelt in het licht van het Evangelie, gaat het hierom, dat de een via de ander iets gaat ervaren van Gods bevrijdende liefde.

Mensen luisteren zelden *echt* naar elkaar. Er wordt veel half geluisterd en langs elkaar heen gepraat.

Het woord 'pastoraat' betekent: 'herderschap'. Alle pastoraal handelen gebeurt in navolging van de 'Bonus Pastor', de Goede Herder. Ieder die in deze tijd pastoraal bezig wil zijn, treedt daarmee in de voetsporen van Jezus.

Kenmerkend voor de Goede Herder is: Hij kent zijn schapen en de schapen kennen Hem; ze vertrouwen Hem en daarom laten ze zich door Hem leiden. Zijn doel is: dat zij 'Leven en overvloed' hebben; de Goede Herder zet zijn leven in voor de schapen; de schapen gaan Hem ter harte; en... Hij moet ook nog schapen leiden "die niet van deze stal zijn".

Vragen om over na te denken:

- Je zult in pastoraal werk alleen goed kunnen functioneren als je zelf een levende relatie heeft met de Goede Herder. Hoe krijg je die?
- 'Omzien naar elkaar', hoe doe je dat? Naar iemand toegaan? Gewoon iemand eens opbellen...?
- Vinden wij 'sociale controle' positief of negatief? ...
- Vinden wij, dat er in de gemeente goed naar elkaar geluisterd wordt?
- 'Kennen' wij elkaar?

ds. Bas Urgert